Туругурдун ыам ыйын 1 күнэ---

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАНА

СССП өлөөннөөбүү РАЙКОМУН уонна ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и Оленекского районного Совета депутатов трудящихся

Тахсарыа 1948 сыла
№ 35 (1113)
Ыам ыйын
1
күнэ
СЭРЭДЭ
1968 сыл
Сыананата харчы

ИМПЕРИАЛИЗМЫ УТАРЫ, ЭЙЭ, ДЕМОКРАТИЯ уонна СОЦИАЛИЗМ ИҺИН ОХСУҺУУГА ҮЛЭҺИТТЭР ААН ДОЙДУ ҮРДҮНЭН БИИР САНААЛАНЫЫЛАРЫН КҮНЭ!

ДОРООБО, ПИЭРИБЭЙ МААЙ!

Пиэрибэй Маай—аан дойду рабочай кылааһа бэйэтин бойобуой күүһүн уонна ситиһиилэрин көрүнэр, империализмы букатыннаахтык кыайар туһугар сомоҕолоһор уонна түмсэр иһин охсуһуу знамятын өссө үрдүктүк көтөҕөр күнэ.

Советскай сир-дойдуттан саҕалаан бүгүн үлэһиттэр демонстрациялара уулуссаларга таҕыстылар. Транспарааннар, былаахтар, знамялар кыыһа оонньууллар. Партияҕа, Ийэ дойдуга ситиһиилэр, кыайыылар тустарынан арааппардар көмүс буукубанан күлүмүрдэһэллэр.

Бүгүн Пиэрибэй Маай! Бу күнү инники кэскилгэр бигэ эрэллээх, дьоллорун туһугар айар үлэнэн ерё күүрбүт ойуон үлэһиттэрэ—табаһыттар, булчуттар, кыылы иитээччилэр, колхозтаахтар, учреждениелар, предприятиелар рабочайдара, сулууспалаахтара аан дойду барыа-дойдуттан, барыа-дойду рабочай кылааһын кытта биир санааланыыларын көрдөрөн, уруй-туспут тыллардаах уулуссаларга таҕыстылар. Киниилэр знамялаарыттан: „Туругурдун Сир-дойдугэр Эйэ!“; „Вьетнамҥа хаан тохтуутун бопсуохха!“, „Социализм дойдуларыгар эҕэрдэ!“ уо.д.а. тыллар салгын күөх муоратыгар кутуллан, Сири үрдүнэн ньиргиһэ дуораһыйаллар.

Бүгүнүү биһиги сайдыыбыт бастакы кыымнара кистэлэҥ маевкаларга үмайбыттара. Онтон революционнай охсуһуу тыалыгар оҕустаран, ол кыымтан төлөн күөдьүйбүтэ; „Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!“ диэн ыҥырыы дуораһыйбыта. Ол уларыйыылар тэбэр сүрэхтэриэн, сүүрэр хааннарыгар билигин сир-дойдугэр баар 50 мелүйүөнтэн тахса коммунистар буолаллар. Киниилэр Ленин үйэлэргэ өссөт үөрэҕин сиэн биир сааскы күн сарданаларын курдук күлүмнэтэн, бары дьыҥнаах-ыһа, таҥата сылдьаллар.

Эн, чаҕылхай, дьоллоох күнүҥ бүгүн биһиги үрдүбүтүнэн сылдьаайар. Биһиги үрдүбүтүгэр эрэ дуо? Суох, сир-дойдугэр бүтүннүүтүгэр. Ол эрээри, кини сырдыгынан, жини-ууттуур итиитэнэн биһиги эрэ, дьоллоох олоҕу туппут дойдулар дьоннорбут, төлөрү туһанабыт. Биһиги баҕарабыт—күн киһи аймахха бүтүннүүтүгэр күлүмнүү тыгыан, үйэлээҕи, үтүөнү, кэрэни араначчылыан.

Биһиги дойдубут историяны айаччылар дойдулара, коммунизм сөҕө-акылаата түспүт дойдута. Кини модун сайдыылара, ситиһиилэрэ космическай куйаары баһылааһыҥа, атын планеталарга суолу аһар сагаттан-сага хардыылары оноруоҕа кыаҕы биэрэр.

Дьэ ол иһин Пиэрибэй Маай—Үлэ уонна Эйэ, Дьол-быраһыннаах-ыга, кини аймах саастыта. Үлэ дьонун үөрүүтэ өрөгейдөөн истин!

Дорообо, дьоллоох Маай!

КОЛХОЗТААХТАР, СОВХОЗТАР ҮЛЭҺИТТЭРЭ, ТЫА ХАҺААЙЫСТЫБАТЫН СПЕЦИАЛИСТАРА! КОЛХОЗНАЙ, СОВХОЗНАЙ ПРОИЗВОДСТВО БАРЫ САЛААЛАРЫН САЙДЫЫТЫН ҮРДҮК ТЭТИМНЭРИН уонна БАРЫСТААХ БУОЛАРЫН СИТИҺИҥ!

ҮЛЭ ВАХТАТЫГАР

● „Эйик“ колхоз

I кварталлаах былааны толоруу

Эти оноруу былаанын 320 бырыһыан, ол иһиттэн государствоҕа туттарыыны 280 бырыһыан толорулунна.

Ааспыт сыл бу кэмиэнээ-ҕэр 705 киилэнэн ордук үүт ыанна.

Түүлэҕи бултааһын былаана 130 бырыһыан туолла.

Тутуу маһын бэлэмнээһин 250 бырыһыанна тэҥнэстэ.

Харчынан дохуот киирэ-ритин былаана 166 бырыһыан буолара ситиһилиннэ.

● „Елөөн“ совхоз

Эти валовай оноруура 661 центнер оннугар 1840 центнергэ тиэрдэн былаанын 278,3 бырыһыан толордо. 500 центнер эти государствоҕа туттарыахтаах оннугар 1677 центнери туттарда.

Үүт валовайын 53 центнергэ тиэрдэн 176,6 бырыһыан толордо.

Ойуур түүлэҕин 22 тыһыынча оннугар 22,5 тыһыынчалаах бултаата, онтута 100,2 бырыһыанна тэҥнэстэ.

● Сибээс узела

Сибээс дохуота 21,2 тыһыынча солкуобайдаах киирэн былаан 107,2 бырыһыан туолла. Радиолаһыннан 634 солкуобайдаах үп хомуллан былаан балтараа бүк, хаһыакка, сурунаалга сурутуу былаана 105 бырыһыанна тэҥнэстэ.

● Типография

ССКП райкомун уонна райсовет исполкомун Көҥө-сылдьар кыһыл знамяларын илдьэ сылдьар ойуонна-аҕы типография коллектива I-й кварталлаах сорудаҕын 132,4 бырыһыан толордо.

● Электростанция

79,9 тыһыынча киловатт электроэнергия оноһуллан былаан 159,8 бырыһыан туолла. Оттон табаарынай электроэнергия 77,5 тыһыынча киловакка тиэрдиллэн 161 бырыһыанна тэҥнэстэ.

● Үп тэрилтэлэрэ

70 тыһыынчалаах үп хомуллан уонна страховой төлөбүр 6,6 тыһыынчаҕа тиэрдиллэн былаан эмиэ аһара толорулунна.

Пиэрибэй Маай бырааһынныыгынан сибээстээн үлэҕэ ситиспит үрдүк көрдөрүүлэрин иһин Бочуот ойуонна-аҕы дуоскатыгар маныык коллективтары уонна биирдиилээн үлэһиттэри таһаарарга:

Ойуонна-аҕы типографияны (директор Семенов Г.М.)—валовай бородууксуйаны оноруура I-й кварталлаах былаанын 132,4 бырыһыан толорбуту;

Сибээс ойуонна-аҕы узелын (начальник Кулагин С. И.)—I-й кварталлаах былаанын 107,2 бырыһыан толорбуту;

Ойуонна-аҕы электростанцияны (директор Федоров М.Е.)—товарнай бородууксуйаны оноруура I-й кварталлаах былаанын 134 бырыһыан толорбуту;

Госстрах ойуонна-аҕы инспекциятын (начальник Елаева Е.Б.)—страховка былаанын 126,2 бырыһыан толорбуту;

Өлөөннөөбүү тутар учаастагы (начальник Николаев Ф. Г.)—производственнай үлэ кээмэйин I-й кварталлаах былаанын 103,8 бырыһыан толорбуту;

Биирдиилээн дьоннору:

АЛЕКСАНДРОВ Николай Павловичы—коммунальнай предприятиелар уонна туспсаран оноруу комбинатын рабочайын;

БОЕКОВ Дмитрий Спиридоновичы—„Эйик“ колхоз булчутун;

ГОТОВЦЕВ Николай Иннокентьевичы—коммунальнай предприятиелар уонна туспсаран оноруу комбинатын тракторичын;

ИВАНОВА Наталья Васильевнаны—сибээс ойуонна-аҕы узелын үлэһитин;

КУЧАРОВ Василий Иннокентьевичы—„Эйик“ колхоз булчутун;

КУЧАРОВ Савва Васильевичы—„Эйик“ колхоз үөрэнээччи-булчутун;

ЛГАНОВА Елена Егоровнаны—бытовой комбинат-филиалын иистэнэр сыаҕын иистэнньэҥин;

СЕМЕНОВ Афанасий Николаевичы—совхоз Победа-таах учаастагын рабочайын;

СПИРИДОНОВ Николай Христофоровичы—совхоз Дьэлиҥдэтээҕи отделениетын рабочайын;

СОЛОМОНОВА Парасковья Филипповнаны—ойуонна-аҕы балыыһа акушеркатын;

СИДЕЛЬНИКОВА Галина Андреевнаны—ойуонна-аҕы балыыһа медсестратын;

ТОПОРОВ Семен Ивановичы—совхоз Харыйалаах-таах отделениетын булчутун;

ТЕРЕНТЬЕВА Маргарита Ивановнаны—Дьэлиҥдэ сельскэй маҕаһыынын продавецын;

ПЕТРОВА Агафья Михайловнаны—ойуонна-аҕы культура дьиэтин методичын;

УБОЯКОВА Агафья Ефимовнаны—ойуонна-аҕы бытовой комбинат филиалын иистэнэр сыаҕын иистэнньэҥин;

ХРИСТОФОРОВ Анатолий Павловичы—совхоз Дьэлиҥдэтээҕи отделениетын тракторичын.

Комиссия үлэтин саҕалаата

Будапешт. Коммунистическай уонна рабочай партиялар быһаарыыларыгар сөп түбэһиннэрэн бу дьыл муус устар 24 күнүгэр Венгрияҕа коммунистическай уонна рабочай партиялар аан дойдутаа-ҕы сүбэ мунньахтарын бэлэмнии-р комиссия үлэтин саҕалаата.

Пиэрибэй Маай быраахынньыгынан,

ОЛООН ЫЧЧАТА АНААБЫРГА

Репортаж

Бу күннэргэ Өлөөн оройуонуттан Ленинскэй комсомол 50 сыла туоларынан сибээстээн үлэ уонна культура делегацията биһиги оройуоммутугар гастроллаан сырытта. Делегация 20 киһиләах. Икки ыаллыы оройуоннар ыччаттара Ленинскэй комсомол 50 сылын туолар юбилейын көрсө үлэҕэ-хамнаска, олохходьаһахха, культураҕа ситиһиилэрин кытта билсэр сүрүн соруктаахтар.

Оройуон олохтоохторо Өлөөнтөн кэлбит делегацияны үөрэ-көтө көрүстүлэр.

Өлөөн уонна Анаабыр оройуоннарын сибээстэһиилэрэ аан бастаан ыытыллар. Бу үтүө саҕалааһыны оройуон үлэһиттэрэ биһириилэр. Кэлбит ыалдьыттарбыт талааннарын сөҕөмахтайа көрдүбүт уонна маны инникитин өссө сайыннарарга сыраларын уурар дьаныардаах әдәр талааннарга ис-искиттэн долгуйа, махтана саныыгын.

Биһиги оройуоммут ыччаттарын уонна кырдьаҕастарын Өлөөн үүнэн иһэр әдәр талааннара саҥа саҕахтарга угуйаллар, болҕомтолорун тардаллар, үрдүк иэйиинэн күүрдэлләр.

Ордук Светлана Фадеева ыраас, кәрэ-чуор куолаһа истээччи кутун-сүрүн долгутар. Кини „Ийэ барахсан", „Хоптолор", „Төрөөбүт дойдубар махталым" диэн ырыалары толортообутун сәргәэн, астына иһиттиләр.

Оттон советскай дьон фашистскай Германия концентрационнай лаагырыгар Бухенвальдка хаайылла сытан көҥүл, дьол, әйә иһин охсуһууларын көрдөрөр „Бухенвальдский набат" диэн ырыаны Григорий Анисимов толоруутун дохсун ытыс таһыныытынан доҕуһуоллаатылар. Ырыаһыт мантан ураты „Хотят ли русские войны", „Турунуҥ әйәни көмүскүү" диэн ырыалары толортоохуна улахан биһирәбили ылла.

Иги курдук бииртэн биир әдәр талааннар солбуһаллар. Валентина Городецкая бәйәтә суруйбут „50-летие комсомола", „Письмо на родину" диэн хоһоонноруун көрөөччүләргә бәйәтә аҕан тиийимтиэ гына уустук уранныгы иһитиннәрдә. Үгүһү әрәннәрәр әдәр автор бу литература жанрыгар күүһүн холонон кәрүүтә кәскиллэах суол.

Алина Шишигина киһини биһирәтәр, үөрдәр-көтүтәр туспа талааннаах. Кини П. А. Ойуунускай „Өрүөл кәриэһә" диэн хоһоону аахта. Манна өлөн әрәр кыһыл буойун кәриэс тылыгар олоҕуран, Саха сиригәр Пепеляевы урусхаллааһын историятыгар килбиәннәах страницаны арыйбыт „Саһыл сыһыы" геройдарын норуокка, Ийә дойдуга муҥура суох бәриниилэәхтәрин, булгуруйбат модун санаалаахтарын саалаҕа истэн олороччуларга итәҕәтиилэәхтик тиэртә: „Мин сахабын", „Мин нууччалыы билиим" диэн хоһоонноруу өрө көтөҕүллүүлэәхтик аахта.

Сатирическай хоһоонноруу, сценкалары Эдуард Семенов, Анатолий Христофоров киһини кырдьык даҕаны күлләрәр гына туттан-хаптан, саҥаран-иҥәрэн толорбуттарын көрөөччүләр улаханнык биһирәәтиләр.

Үҥкүүһүт Маша Иванова индийскэй үҥкүүнү олус имигәстик толорон нәһилиәнньәни ордук кәрәхсәттә.

Маны таһынан үлэ уонна культура делегацията Платон Ойуунускай „Оҕоҕо баҕарбыт", Илья Находкин „Сайылык саймыыннара" комедияларыттан быһа тардыылары көрдөртөөтүләр. Маныаха бәйәләрин айар оруолларын Лукерья уонна Кирилл Павловтар, Анатолий Христофоров, Агафья Петрова эмиэ бәркә толортоотулар.

Бу әдәр талааннар, саас-кы ньургуһуннуу тыыллан тахсыыларыгар уонна сайдыыларыгар улахан оруолу баяннист Владимир Захаров, уус-уран самодеятельность салайааччыта Агафья Петрова ылаллар, быһата киниләр сыралаах айар үләләрин үтүө түмүгэ диэн этиэххэ сөп.

Коммунизмы тутуһар Өлөөн, Анаабыр оройуоннарын культурнай сибээстэһиилэрэ өссө бигәтик сайдарыгар, Өлөөн оройуонун үлэҕэ уонна культураҕа делегациятын кыттыылаахтарын айар үләләригэр өссө улахан ситиһиилэри баҕарабыт.

И. НЕУСТРОЕВА,
Саасылаах.

Спиридон Николаевич КИРИЛЛОВЫ дьон „төрүөбүттэн табаһыт" диэллэр. Кини бэрт кыратыттан, миинэргэ иҥнэр буолуоҕуттан миинэриттэн түһэ илик.

Спиридон Николаевич билигин кырыйда, пенсияҕа таҕыста. Ол эрээри эдэр сааһын эрчимин анаабыт үлэтиттэн арахсыан санаата буолбат, инньэ гынан билигин да бостуукталар баҕалаах. Таба иитиитигэр баай опытын эдэрдэргэ биэрэр.

Снимокка: эһиги С.Н. Кирилловы сүүһүнэн үөрдээх табатын хомуйа тиэтэйэн иһэрин көрөбүт.

Н. ВИНОКУРОВ фотота.

ЭЭЙИКТЭН СОНУННАР

Киһи аймах сирдьитэ В.И. Ленин төрөөбүтэ 98 сыла туолуутугар анаан нәһилиәк ыччаттара, комсомолецтара уонна оскуола оҕолоро өрөбүл күн саҥа тутуллар оскуола дьиэ фундаменын буорун дәхсилааһиҥнэ көхтөөхтүк үләләәтиләр.

* * *

Киәһәтигәр Улуу Ленин төрөөбүт күнүгэр аналлаах миитин буолла. Онно дакылааты оскуола учуутала С. Христофоров оҥордо. Дакылаат кәнниттэн саҥа кинофильм көрдөрүллүннэ.

Ол әрээри нәһилиәк олохтоохторун үгүс өттө билигин даҕаны дакылааты, лекцияны ситэ сыанаалаабат, сылдьыбат үгэстээхтәр. Ити нәһилиәк агитатордара мөлтөхтүк үләлиилләрин көрдөрөр.

Онон инникитин ити учуоттаныах тустаах.

С. ХРИСТОФОРОВ.

Тюменскай уобалас. Хантымансийскай национальнай уокурук „Сарапаульскай" совхоһа 17 тыһыынча табаны митэр.

Снимокка: Александра Кустышева—„таба доктора". Бу кыыс Салехардскайдаабы зооветеринарнай техникуму бүтэрэн баран бэйэтин төрөөбүт совхоһугар хаһыс да сылын үлэлиир. Эдэр кыыс сүүһүнэн километрдээх сиргэ табалары эмтии уонна прививка оҥоро айаннаныр.

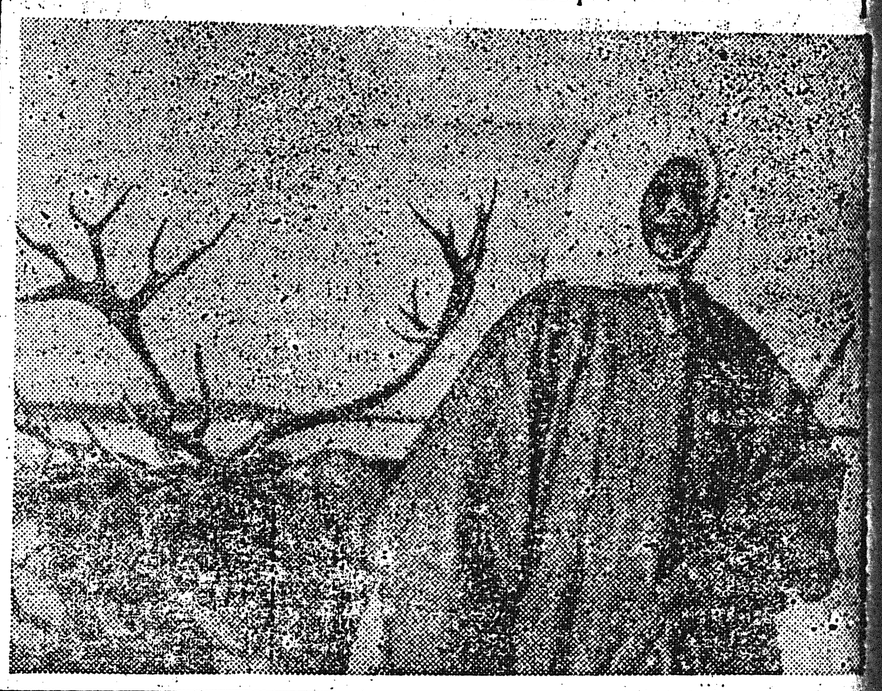

Кинилэр эмиэ ыалдьыттыахтара

Өлөөн уонна Анаабыр оройуоннарын культурнай сибээстэһиилэригэр олук үктәннэ. Ону тәрийээччиләринэн уонна көҕүлээччиләринэн Өлөөннөр буолбуппут ордук үөрүүлээх.

Анаабыр оройуонун киинигэр Сааскылаахха 20 киһиләах делегация баран кәллә. Биһиги делегациябытын оройуон салайааччылара уонна олохтоохтор олус истиҥник көрүстүлэр. Билигин манна ыччат фестиваля ыытылла турар. Онно түбэһэн үс концертарга ыалдьыттар быһыыларынан сырыттыбыт.

Биһиги делегациябыт Сааскылаахха уонна „Халҕаннаах" диэн учаастакка тахсан саҥаттан-саҥа программалаах барыта 7 концерты көрдөрдүбүт. Ыаллыы оройуоммут көрөөччүләрэ С. Фадеева, Г. Анисимов ырыаларын, В. Городецкая бәйәтә суруйбут хоһоонноруун, А. Шишигина саха саха биллиилэах суруйаачыларын хоһоонноруттан аҕыылар о.д.а. кыттыылаахтарын толоруулларын үрдүктүк сыанаалаатылар.

Бүтэһик күммүтүгэр ССКП райкомун секретарын кытта көрүстүбүт. Онно тэрилтэ салайааччылара оройуоннарын сайдыытын инники кәскилләрин туһунан кәрәхсәтәрдии кәпсәәтиләр.

Делегация бары кыттыылаахтара ССКП уонна ЫБСЛКС райкомнарын грамоталарынан наҕараадаланнылар. Ыаллыы оройуоммутугар уус-уран самодеятельность ыытылла турар кәмигәр сылдьан үгүһү биллибит-көрдүбүт.

Киһини ордук кәрәхсэтэрэ оройуон иһинээҕи тәрилтәләр салайааччылара бәйәләрэ концертары тәрийиигэ активнайдык кыттыылара әбит. Оройуоннаҕы балыыһа коллективыгар кылаабынай врач Дмитриева Т.А. „Киһини туох киәргәтәрэ" диэн пьесаҕа трактористка Варя оруолун олус итәҕәтәрдии толордо. Оттон ССКП райкомун иккис секретара В.М. Дмитриев уонна оройуон прокурора К.И. Кузьмин кәрэ куоластарынан көрөөччүләр улахан биһирәбилләрин ылылар.

Сааскылаах уус-уран самодеятельноһын коллектива оройуоҥна ыалдьыттыы кәлэригэр ыҥырыыбытын үөрүүнэн ылыннылар.

Д. ГРИГОРЬЕВ,
делегация кыттыылааҕа.

Өлөөҥнө В.И. Ленин төрөөбүт күнүн бэлиэтээһин

Бу дьыл муус устар 22 күнүгэр культура оройуоннаабы дьиэтигэр В.И. Ленин төрөөбүтэ 98 сылын туоларыгар аналлаах үөрүүлээх миитин буолла. Үөрүүлээх миитин аһылларыгар миитини орто оскуола пионердара әҕәрдәләәтиләр. Дакылааты ССКП райкомун бюротун чилиәнэ таб. Семенов Г.М. оҥордо. Дакылаат кәнниттэн В.И. Ленин үөрәнәр сылларын туһунан киинэ көрдөрүлүннэ уонна В.И. Ленин туһунан араас кинигәләр атыыланнылар.

Үөрүүлээх миитиннәр мантан ураты тыа нәһилиәктәригәр Харыйалаахха, Дьәлиндә нәһилиәгәр уонна Победаҕа буолуталаатылар.

ЭҔЭРДӘЛИИБИТ КҮНДҮ ДОҔОТТОР!

Редактор оннугар
Н. ВИНОКУРОВ.

РЕДАКЦИЯ АДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуонуонаҕы типография Тахсар ахсаана 497 Сакаһын №-рэ 34